

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 842/2568

นาย ว. ในฐานะส่วนตัวและผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. โจทก์ นาง อ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 188

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 188 ต้องเป็นการเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น เมื่อ โฉนดที่ดินทรัพย์มรดกอันเป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์มรดกส่วนหนึ่งของ ฉ. ที่ต้องนำไปจำหน่ายแล้วนำเงินมาแบ่งปันระหว่างผู้รับพินัยกรรมด้วยกัน โดยมีโจทก์และจำเลยรวมอยู่ด้วย เมื่อการจัดการมรดกดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้น โจทก์ จำเลยและผู้รับพินัยกรรมอื่น จึงยังคงเป็นเจ้าของรวมในที่ดินและโฉนดที่ดินดังกล่าวอยู่ด้วยจึงถือไม่ได้ว่าโฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นเอกสารของผู้อื่น ดังนั้น การที่โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายทวงถามเพื่อจะแบ่งปันที่ดินแก่ผู้รับพินัยกรรม แต่จำเลยไม่ยอมส่งมอบให้โจทก์ไม่ว่าด้วยเหตุผลประการใดก็ตามทำให้การจัดการมรดกเกิดข้อขัดข้องหรือได้รับความเสียหายก็เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องไปว่ากล่าวใช้สิทธิเรียกร้องเอาแก่จำเลยในทางแพ่งต่อไป การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 188

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณา จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 จำคุก 6 เดือน และปรับ 15,000 บาท ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 4 เดือน และปรับ 10,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษากลับให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า พันตำรวจโทลอ กับนางเฉลียว มีบุตรด้วยกันรวม 7 คน ได้แก่ นายธนกร นายวรพูน นางสาววรนุช นายวรพันธ์ (ตายเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2558) โจทก์ จำเลย และพันตำรวจโทวรเอก เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2551 นางเฉลียวทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองระบุให้นำที่ดินโฉนดเลขที่ 12167 ออกจำหน่ายแล้วนำเงินที่ได้ไปเลี้ยงดูนางสาวฉลวย จนกว่านางสาวฉลวยจะถึงแก่ความตาย ส่วนทรัพย์สินอื่น ๆ ให้นำออกจำหน่ายแล้วนำเงินมาแบ่งกันระหว่างผู้รับพินัยกรรม 6 คน คือ นายธนกร นางสาววรนุช นายวรพันธ์ โจทก์ จำเลย และพันตำรวจโทวรเอก กับแต่งตั้งให้โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนางเฉลียว ต่อมาเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 นางเฉลียวถึงแก่ความตาย ศาลแพ่งมีคำสั่งในคดีหมายเลขแดงที่ พ 4909/2560 แต่งตั้งโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2560 ผู้ตายมีทรัพย์มรดกเป็นที่ดินจำนวนหลายแปลง ที่ดินโฉนดเลขที่ 19395 เป็นทรัพย์มรดกส่วนหนึ่งของผู้ตายที่ต้องนำมาจำหน่ายแล้วนำเงินแบ่งกันระหว่างทายาทที่มีสิทธิตามพินัยกรรม จำเลยเป็นผู้ครอบครองโฉนดที่ดินดังกล่าว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่นตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 บัญญัติว่า "ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพินัยกรรมหรือเอกสารใดของผู้อื่น ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษ..." การที่จะเป็นความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวต้องได้ความว่า เป็นการเอาไปซึ่งเอกสารของผู้อื่น กรณีจึงต้องวินิจฉัยก่อนว่าโฉนดที่ดินเลขที่ 19395 เป็นเอกสารของผู้อื่นหรือไม่ เห็นว่า เมื่อบุคคลใดตาย มรดกของบุคคลนั้นย่อมตกแก่ทายาท อันได้แก่ทายาทโดยธรรม และผู้รับพินัยกรรม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 วรรคหนึ่ง และมาตรา 1603 เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 19395 เป็นทรัพย์มรดกส่วนหนึ่งของนางเฉลียวที่ต้องนำไปจำหน่ายแล้วนำเงินมาแบ่งกันระหว่างผู้รับพินัยกรรมด้วยกันจำนวน 6 คน อันมีโจทก์และจำเลยรวมอยู่ด้วย เมื่อการจัดการมรดกดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้น โจทก์ จำเลย และผู้รับพินัยกรรมอื่นอีก 4 คน จึงยังคงเป็นเจ้าของรวมในที่ดินทรัพย์มรดกดังกล่าว ซึ่งหมายรวมถึงโฉนดที่ดินอันเป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินด้วย เช่นนี้ แม้โจทก์และผู้รับพินัยกรรมคนอื่นจะเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยก็ถือไม่ได้ว่าโฉนดที่ดินเลขที่ 19395 เป็นเอกสารของผู้อื่นเพราะจำเลยเป็นเจ้าของอยู่ด้วย ดังนั้น การที่โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายทวงถามโฉนดที่ดินดังกล่าว เพื่อจะแบ่งปันที่ดินแก่ผู้รับพินัยกรรม แต่จำเลยไม่ยอมส่งมอบให้โจทก์ไม่ว่าด้วยเหตุผลประการใดก็ตาม ทำให้การจัดการมรดกเกิดข้อขัดข้องหรือได้รับความเสียหายก็เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องไปว่ากล่าวใช้สิทธิเรียกร้องเอาแก่จำเลยในทางแพ่งต่อไป การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

วิเศษ นิมกุล · นาศักดิ์ เล้าภาภรณ์ · สมชาย พวงภู

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/842/2568>